

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020
Axa Prioritară: Administrarea publică și sistemul judiciar accesibil și transparent
Denumirea Proiectului: NISOLex-POCA-4911-126354

Organizarea Inspecției Judiciare și statutul inspectorilor judiciari

Inspeția Judiciară funcționează ca structură cu personalitate juridică în cadrul Consiliului Superior al Magistraturii, cu sediul în municipiul București.

Inspeția Judiciară este condusă de un inspector-șef - judecător numit prin concurs organizat de Consiliul Superior al Magistraturii, ajutat de un inspector-șef adjunct - procuror, desemnat de inspectorul-șef.

Inspeția Judiciară acționează potrivit principiului independenței operaționale în raport cu Consiliul Superior al Magistraturii, instanțele judecătorești, parchetele de pe lângă acestea și în relația cu celelalte autorități publice, exercitându-și atribuțiile de analiză, verificare și control în domeniile specifice de activitate, în temeiul legii și pentru asigurarea respectării acesteia.

Normele pentru efectuarea lucrărilor de inspecție se aprobă de către inspectorul-șef, prin regulament.

Pentru realizarea atribuțiilor sale, Inspeția Judiciară dispune de un aparat propriu.

Aparatul propriu al Inspeției Judiciare este organizat în direcții, servicii și birouri. În cadrul aparatului propriu al Inspeției Judiciare funcționează inspectori judiciari, personal de specialitate juridică asimilat magistraților, funcționari publici, personal contractual și specialiști IT.

Organizarea și funcționarea Inspeției Judiciare, structura organizatorică și atribuțiile compartimentelor se stabilesc prin regulament aprobat prin ordin al inspectorului-șef.

Inspectorul-șef este numit de Plenul Consiliului Superior al Magistraturii dintre inspectorii judiciari în funcție, în urma unui concurs care constă în prezentarea unui proiect referitor la exercitarea atribuțiilor specifice funcției de conducere respective, urmărindu-se competențele manageriale, gestiunea eficientă a resurselor, capacitatea de a-și asuma decizia și responsabilități, competențele de comunicare și rezistența la stres. Concursul se organizează de Consiliul Superior al Magistraturii, potrivit regulamentului aprobat prin hotărâre a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii.

Organizarea concursului pentru ocuparea postului de inspector-șef se anunță cu cel puțin 3 luni înainte de data acestuia.

Componența comisiei de concurs este următoarea: a) 3 membri judecători, care fac parte din Secția pentru judecători și au funcționat la o instanță de grad corespunzător celui necesar pentru ocuparea funcției de inspector judiciar, desemnați de Secția pentru judecători; b) un membru procuror, care face parte din Secția pentru procurori și a funcționat la un parchet de grad corespunzător celui necesar pentru ocuparea funcției de inspector judiciar, desemnat de Secția pentru procurori; c) un membru al Consiliului Superior al Magistraturii, reprezentant al societății civile, desemnat de Plenul Consiliului Superior al Magistraturii; d) un psiholog desemnat de Plenul Consiliului Superior al Magistraturii, care va prezenta un raport consultativ, după prezentarea proiectului referitor la exercitarea atribuțiilor specifice funcției de conducere, de către fiecare candidat.

Mandatul inspectorului-șef și al inspectorului-șef adjunct este de 3 ani și poate fi înnoit o singură dată.

Mandatul de inspector judiciar se prelungește de drept până la expirarea mandatului de inspector-șef sau inspector-șef adjunct.

Inspectorul-șef poate fi revocat din funcție de către Plenul Consiliului Superior al Magistraturii, în cazul neîndeplinirii sau îndeplinirii necorespunzătoare a atribuțiilor manageriale. Revocarea se dispune pe baza raportului de audit prevăzut la art. 68 al Legii nr. 317/2004, numai ca urmare a propunerii formulate, în acest sens, de către o comisie alcătuită conform alin. (3¹) al Legii nr. 317/2004, însă fără participarea psihologului.

Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii prin care se dispune revocarea din funcție poate fi atacată cu recurs, în termen de 15 zile de la comunicarea, la Secția de contencios administrativ și fiscal a Înaltei Curți de Casație și Justiție. Recursul suspendă executarea hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii. Hotărârea prin care se soluționează recursul este definitivă.

Evaluarea calității managementului Inspeției Judiciare se face anual, printr-un audit extern independent.

Raportul de audit se întocmește în primele 3 luni ale anului și cuprinde, în mod obligatoriu, recomandări privind modul de îndeplinire a atribuțiilor manageriale, organizarea eficientă, comportamentul și comunicarea, asumarea responsabilităților de către conducerea Inspeției Judiciare, precum și recomandări privind necesitatea de reducere sau, după caz, de suplimentare a posturilor acesteia.

În termen de maximum 5 zile de la primirea raportului de audit, inspectorul-șef procedează la comunicarea acestuia Consiliului Superior al Magistraturii.

Inspectorul-șef îndeplinește, în principal, următoarele atribuții: a) desemnează, dintre inspectorii judiciari, echipa de conducere - inspectorul-șef adjunct, directorii de direcții - în baza unei proceduri în care sunt evaluate proiectele de management specifice fiecărui post, astfel încât să asigure coeziune managerială, competență profesională, comunicare eficientă. Mandatul acestora încetează odată cu mandatul inspectorului-șef; exercită funcția de conducere și organizare a activității Inspeției Judiciare; ia măsuri pentru coordonarea activității personalului Inspeției Judiciare, altul decât inspectorii judiciari; b) reprezintă Inspeția Judiciară în relațiile cu Consiliul Superior al Magistraturii sau cu alte instituții interne sau internaționale; c) exercită atribuțiile legale ce îi revin în calitate de ordonator de credite; d) ia măsuri pentru repartizarea aleatorie a dosarelor în cadrul Inspeției Judiciare; e) stabilește, anual sau ori de câte ori se impune, domeniile specifice de activitate cu privire la care se exercită controlul, după consultarea inspectorilor judiciari; f) stabilește echipele de control; asigură coordonarea activității de formare profesională a inspectorilor judiciari și activitatea de unificare a practicii la nivelul Inspeției Judiciare; g) numește, în condițiile legii, inspectorii judiciari și celelalte categorii de personal din cadrul Inspeției Judiciare, dispune modificarea, suspendarea și încetarea raporturilor de muncă sau de serviciu ale acestora; h) stabilește atribuțiile și sarcinile individuale ale personalului din subordine, aprobând fișele de post ale acestuia; i) evaluează, în condițiile legii, personalul din subordine; asigură coordonarea activității de protecție și securitate a muncii.

Inspectorul-șef al Inspeției Judiciare nu solicită și nu primește instrucțiuni de la nicio autoritate, instituție sau persoană în realizarea atribuțiilor sale referitoare la declanșarea, desfășurarea și valorificarea controalelor, cu excepția situațiilor prevăzute de lege.

Inspectorul-șef adjunct este înlocuitorul de drept al inspectorului-șef, ajută inspectorul-șef în activitatea de verificare și avizare a actelor și rezoluțiilor întocmite de către inspectorii judiciari și îndeplinește toate celelalte atribuții stabilite de inspectorul-șef.

Inspectorii din cadrul Inspeției Judiciare sunt numiți în funcție de către inspectorul-șef, în urma unui concurs organizat de Inspeția Judiciară, pentru un mandat de 3 ani care poate fi reînnoit o singură dată, pe aceeași durată, dintre judecătorii și procurorii care au o vechime de cel puțin 10 ani în magistratură, care au funcționat cel puțin la tribunal sau parchet de pe lângă tribunal și au avut calificativul «foarte bine» la ultima evaluare.

Concursul constă în susținerea unei probe scrise și a unui interviu, iar tematica de concurs include legile, regulamentele și orice alte reglementări în materia organizării și funcționării instanțelor, a parchetelor și a Inspeției Judiciare, precum și prevederile Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, cu modificările și completările ulterioare, sau ale Legii nr. 134/2010, republicată, cu modificările ulterioare, în funcție de specializarea judecătorului sau procurorului candidat, interviul are o pondere de maximum 30% în media finală a concursului. Regulamentul de organizare și desfășurare a concursului se aprobă prin ordin al inspectorului-șef și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Organizarea concursurilor pentru ocuparea posturilor de inspector judiciar în cadrul Inspeției Judiciare și posturile care se scot la concurs se anunță cu cel puțin 3 luni înainte de data concursului. Concursul se organizează cu cel puțin 3 luni înainte de data expirării mandatului de inspector judiciar.

Pe durata exercitării mandatului de inspector-șef, inspector-șef adjunct și inspector judiciar, judecătorii și procurorii sunt suspendați de drept din funcțiile pe care le ocupă la instanțe și parchete. Judecătorii și procurorii cu funcții de conducere sunt obligați să opteze între funcția de conducere și cea de inspector judiciar, în termen de 30 de zile de la data dobândirii dreptului de a ocupa în continuare funcția de inspector judiciar. După cele 30 de zile, postul de conducere sau de inspector judiciar pentru care nu s-a făcut opțiunea devine vacant de drept.

Inspectorii din cadrul Inspeției Judiciare sunt revocați din funcție în cazul în care li s-a aplicat o sancțiune disciplinară.

La încetarea funcției de inspector judiciar, judecătorii și procurorii revin la instanțele sau parchetele unde au funcționat anterior ori, cu consimțământul lor, la alte instanțe sau parchete unde au dreptul să funcționeze potrivit legii. Art. 134¹ alin. (2)-(5) din Legea nr. 304/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, se aplică în mod corespunzător.

Inspectorii judiciari își desfășoară activitatea în mod independent și imparțial.

Inspectorii judiciari nu pot efectua cercetarea disciplinară sau orice alte lucrări care privesc judecătorii sau procurorii din cadrul instanțelor ori parchetelor unde inspectorul a funcționat. În acest caz, dosarul se repartizează altui inspector judiciar, în mod aleatoriu, cu respectarea dispozițiilor art. 73 al Legii nr. 317/2004.

Modul de repartizare a sesizărilor și dosarelor disciplinare către inspectorii judiciari se face cu respectarea principiului repartizării aleatorii.

Redistribuirea lucrărilor repartizate aleatoriu inspectorilor judiciari se poate face numai în următoarele cazuri: a) imposibilitate de exercitare a atribuțiilor timp de cel puțin 20 de zile; b) solicitare motivată a inspectorului judiciar căruia i-a fost repartizată lucrarea; c) suspendarea din activitate, în condițiile legii; d) ori de câte ori, față de calitatea persoanei cercetate, imparțialitatea cercetării disciplinare ar putea fi afectată; e) conflict de interese.

Actele, documentele sau orice alte informații solicitate de Inspeția Judiciară ori care sunt necesare pentru desfășurarea cercetării disciplinare se transmit direct Inspeției Judiciare.

Inspectorii judiciari pot solicita, în condițiile legii, inclusiv conducătorilor instanțelor sau parchetelor, orice informații, date, documente sau pot face orice verificări pe care le consideră necesare în vederea efectuării cercetării disciplinare ori a exercitării celorlalte atribuții prevăzute de lege sau regulamentare.

Actele, documentele sau orice alte informații care se află pe rolul Inspeției Judiciare au caracter confidențial, cu excepția celor care constituie, potrivit legii, informații de interes public.

Inspectorii judiciari au următoarele atribuții: a) în materie disciplinară, dispun și efectuează cercetarea disciplinară în vederea exercitării acțiunii disciplinare față de judecătorii, procurorii, inclusiv față de cei care sunt membri ai Consiliului Superior al Magistraturii, precum și față de magistrații-asistenți de la Înalta Curte de Casație și Justiție; b) efectuează verificări la instanțele de judecată în legătură cu respectarea normelor procedurale privind primirea cererilor, repartizarea aleatorie a dosarelor, stabilirea termenelor, continuitatea completului de judecată, pronunțarea, redactarea și comunicarea hotărârilor, înaintarea dosarelor la instanțele competente, punerea în executare a hotărârilor penale și civile și informează Secția pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii, formulând propuneri adecvate; c) efectuează verificări la parchete în legătură cu respectarea normelor procedurale privind primirea și înregistrarea lucrărilor, repartizarea dosarelor pe criterii obiective, continuitatea în lucrările repartizate și independența procurorilor, respectarea termenelor, redactarea și comunicarea actelor procedurale și informează Secția pentru procurori a Consiliului Superior al Magistraturii, formulând propuneri adecvate; d) verifică eficiența managerială și modul de îndeplinire a atribuțiilor ce decurg din legi și regulamente pentru asigurarea unei funcționări a instanței și a parchetului, a calității corespunzătoare a serviciului, semnalează deficiențele constatate și formulează propuneri corespunzătoare pentru înlăturarea acestora, pe care le prezintă secției corespunzătoare; e) verifică sesizările adresate Inspeției Judiciare sau se sesizează din oficiu în legătură cu activitatea sau conduita necorespunzătoare a judecătorilor, procurorilor, inclusiv a celor care sunt membri ai Consiliului Superior al Magistraturii și a magistraților-asistenți ai Înaltei Curți de Casație și Justiție, ori în legătură cu încălcarea obligațiilor profesionale ale acestora; f) efectuează, la solicitarea Consiliului Superior al Magistraturii, verificări privind condiția unei reputații, pentru judecătorii și procurorii în funcție; g) efectuează verificările dispuse de Plenul Consiliului Superior al

Magistraturii pentru soluționarea cererilor privind apărarea reputației profesionale și a independenței judecătorilor; prezintă Plenului Consiliului Superior al Magistraturii raportul cuprinzând rezultatul verificărilor; h) efectuează orice alte verificări sau controale dispuse de Plenul Consiliului Superior al Magistraturii, secțiile Consiliului Superior al Magistraturii sau de inspectorul-șef al Inspeției Judiciare, în condițiile legii.

La sesizarea Ministerului Finanțelor Publice, în cazurile și termenele prevăzute la art. 96 din Legea nr. 303/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, Inspeția Judiciară efectuează verificări în vederea evaluării dacă eroarea judiciară cauzată de judecător sau procuror a fost ca urmare a exercitării funcției cu rea-credință sau gravă neglijență.

Verificarea se finalizează în termen de 30 de zile de la sesizare. Inspectorul-șef poate dispune prelungirea termenului cu cel mult 30 de zile, dacă există motive întemeiate care justifică această măsură. Durata maximă a verificărilor nu poate depăși 120 de zile.

Verificarea este efectuată de o comisie formată, în funcție de calitatea persoanei verificate, din 3 judecători, inspectori judiciari, sau 3 procurori, inspectori judiciari. În situația în care în aceeași cauză sunt verificați judecătorii și procurorii, se vor forma două comisii care vor verifica distinct faptele, în funcție de calitatea persoanelor verificate.

În cadrul verificărilor, ascultarea judecătorului și procurorului vizat este obligatorie.

Refuzul judecătorului sau procurorului verificat de a face declarații sau de a se prezenta la audieri se constată prin proces-verbal și nu împiedică încheierea verificărilor. Judecătorul sau procurorul vizat are dreptul să cunoască toate actele verificării și să solicite probe în apărare.

Inspectorii pot audia orice alte persoane implicate în cauza în care se fac verificări.

Verificările se finalizează printr-un raport prin care, în baza întregului material probator administrat, Inspeția Judiciară apreciază dacă eroarea judiciară a fost săvârșită de judecător sau procuror cu rea-credință sau gravă neglijență.

Raportul se comunică Ministerului Finanțelor Publice și judecătorului sau procurorului vizat.

Raportul este supus confirmării inspectorului-șef. Inspectorul-șef poate dispune motivat, o singură dată, completarea verificărilor. Completarea se efectuează de comisie în termen de cel mult 30 de zile de la data când a fost dispusă de către inspectorul-șef.

În exercitarea atribuțiilor lor, cu excepția celor referitoare la efectuarea cercetării disciplinare, inspectorii judiciari întocmesc rapoarte de inspecție pe care le aduc la cunoștința instanțelor/parchetelor supuse verificărilor, în vederea formulării de obiecții.

Raportul de inspecție, împreună cu obiecțiile formulate, se înaintează secției corespunzătoare a Consiliului Superior al Magistraturii, care stabilește măsurile ce se impun pentru remedierea situației.

În situația în care apreciază că obiecțiile sunt întemeiate, secția Consiliului Superior al Magistraturii poate dispune, în scris și motivat, retrimiteră raportului în vederea completării verificărilor, cu indicarea în mod expres a aspectelor ce trebuie completate.

Verificarea sesizărilor referitoare la buna reputație a judecătorilor și procurorilor în funcție se face de către Inspeția Judiciară, din oficiu sau la solicitarea oricărei persoane interesate.

Raportul de inspecție întocmit în urma verificărilor privind buna reputație se comunică magistratului care face obiectul sesizării și persoanei care a înaintat sesizarea, în termen de 15 zile de la întocmire, în vederea formulării de obiecții.

Raportul de inspecție, împreună cu obiecțiile formulate, se înaintează secției corespunzătoare a Consiliului Superior al Magistraturii. Pe baza raportului și a obiecțiilor formulate, secția corespunzătoare adoptă hotărârea privind constatarea îndeplinirii sau a neîndeplinirii de către magistrat a condiției de bună reputație ori, dacă apreciază că obiecțiile sunt întemeiate, dispune, în scris și motivat, retrimiteră raportului în vederea completării verificărilor, cu indicarea în mod expres a aspectelor ce trebuie completate. Hotărârea prin care se constată neîndeplinirea condiției de bună reputație cuprinde și propunerea de eliberare din funcție, în temeiul art. 65 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 303/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Pe parcursul procedurii de verificare și constatarea îndeplinirii condiției de bună reputație, secția corespunzătoare a Consiliului Superior al Magistraturii, din oficiu sau la propunerea inspectorului judiciar, poate dispune suspendarea din funcție a magistratului, până la finalizarea procedurii, dacă exercitarea în continuare a funcției ar putea afecta desfășurarea cu imparțialitate a procedurilor de verificare sau dacă aceste proceduri sunt de natură să aducă atingere gravă prestigiului justiției.

Hotărârea secției poate fi atacată la Plenul Consiliului Superior al Magistraturii în termen de 15 zile de la comunicare. Hotărârea plenului poate fi atacată cu contestație la Secția de contencios administrativ a Înaltei Curți de Casație și Justiție, în același termen; hotărârea instanței este definitivă.

Hotărârea definitivă prin care se constată neîndeplinirea condiției de bună reputație se comunică Președinției României, în vederea emiterii decretului de eliberare din funcție.

Evaluarea activității profesionale a inspectorilor judiciari se face anual de o comisie formată din inspectorul-șef și alți 2 membri aleși de adunarea generală a inspectorilor judiciari, prin acordarea unui calificativ: „foarte bine”, „bine”, „satisfăcător” sau „nesatisfăcător”.

Inspectorul judiciar care primește calificativul „nesatisfăcător” sau de două ori consecutiv calificativul „satisfăcător” este revocat din funcția de inspector judiciar.

Criteriile de evaluare a activității profesionale a inspectorilor judiciari și procedura de evaluare se stabilesc prin regulamentul privind organizarea și funcționarea Inspeției Judiciare.

Pe perioada mandatului, inspectorii judiciari au toate drepturile judecătorilor și procurorilor detașați, precum și obligațiile prevăzute de lege pentru judecătorii și procurorii.

Inspectorii judiciari pot participa, pe parcursul mandatului, la concursurile sau procedurile de selecție în vederea promovării în funcții de execuție a magistraților. În caz de promovare, inspectorii pot opta între continuarea mandatului de inspector, cu dobândirea noului grad profesional, și promovarea efectivă în funcția de execuție pentru care au candidat, în termen de 30 de zile de la data validării rezultatelor examenului de promovare.

INFOLEX
POCA/4911/26354
www.infotex.smh.ro

www.poca.ro

Expert media Florin FĂINIȘI